

al-Muthanna ibn Haritha

Innehåll

- Hans härstamning
- Hans islam
- al-Muthanna under Abu Bakrs tid
- Khalid ibn al-Walids armé
- Den andra armén
- al-Muthanna under Omar ibn al-Khattab

al-Muthanna ibn Haritha al-Shaybani må Allah vara nöjd med honom var en av de ädla männen i både jahiliyya och islam. Han var från Irak och räknades till de största arabiska befälhavarna och de mest framstående i sin stam. Han utmärkte sig genom sin militära skicklighet och sitt kloka omdöme. I jahiliyya gjorde han räder mot Banu Taghlib vid Euftrat, besegrade dem, dödade deras krigare och delade deras rikedomar mellan sina män. Han var den första som gjorde räder mot perserna i islam och ledde militära kampanjer mot dem i ett försök att befria Iraks svarta jord (*Sawad*). Abu Bakr stödde honom med trupper och utrustning och skickade sedan Khalid ibn al-Walid och 'Iyad ibn Ghanm till honom.

Hans härstamning

- **Namn:** al-Muthanna ibn Haritha ibn Salama ibn Ḍamdam ibn Sa'd ibn Murra ibn Dhuhl ibn Shayban ibn Tha'laba ibn Okaba ibn Sa'b ibn 'Ali ibn Bakr ibn Wa'il ibn Qasit ibn Afsa ibn Du'mi ibn Jadila ibn Asad ibn Rabi'a ibn Nizar ibn Ma'd ibn 'Adnan.
- Han var känd som **al-Muthanna ibn Haritha al-Shaybani al-Bakri**.
- **Hemort:** Irak.
- **Födelse:** år 53 före hijra.
- **Död:** i al-Hira år 14 AH.

Hans islam

al-Muthanna ibn Haritha antog islam år 9 AH när han kom till profeten ﷺ tillsammans med sitt folk. När profeten reciterade versen:

"Gud befäller rättvisa, välgörenhet och att ge till släktingar."

sade al-Muthanna:

"Jag har hört dina ord och funnit dem goda. Men vi har ett avtal med Kisra att inte skapa oro eller ge skydd åt någon som gör det. Om du vill att vi ska hjälpa dig och skydda dig mot det som ligger på den arabiska sidan, gör vi det."

Profeten ﷺ svarade:

"Ni har inte gjort fel genom att tala sanning. Ingen kan upprätthålla Guds religion annat än den som skyddar den från alla sidor."

al-Muthanna under Abu Bakrs tid

Efter att al-Muthanna antagit islam började han och hans män göra räder mot persiska områden. Abu Bakr fick höra om honom. Omar sade:

"Vem är denne man vars segrar når oss innan vi ens känner hans härstamning?"

Qays ibn 'Asim sade:

"Han är varken okänd eller utan ära... det är al-Muthanna ibn Haritha al-Shaybani."

al-Muthanna kom till Medina och sade till Abu Bakr:

"O Guds sändebuds efterträdare, sänd mig till mitt folk. Bland dem finns muslimer. Jag ska strida mot perserna och skydda området från fienden."

Abu Bakr gav honom tillåtelse. al-Muthanna återvände till Irak och genomförde flera räder mot perserna och Iraks svarta jord. Han bad sedan om förstärkning och skickade sin bror Mas'ud till Abu Bakr med ett brev:

"Om du förstärker mig och araberna hör det, kommer de att skynda till mig, och Gud kommer att förödmjuka avgudadyrkarna."

Omar rådde Abu Bakr att skicka Khalid ibn al-Walid efter att han avslutat riddakrigen. Abu Bakr skickade då två arméer till Irak.

Khalid ibn al-Walids armé

Khalid var i al-Yamama. Efter sin seger där befallde Abu Bakr honom att marschera mot Irak från dess sydvästra del. Han skulle:

- kalla folket till islam
- om de vägrade, ta jizya
- om de vägrade även det, strida mot dem

Han befallde honom också att samla muslimer längs vägen, inte tvinga någon att följa honom och inte ta med någon som avfallit, även om de återvänt till islam.

Khalid marscherade mot Irak i Muharram, enligt vissa i Rajab år 12 AH. Abu Bakr skickade flera expeditioner och förstärkningar till honom.

Den andra armén

Den leddes av **‘Iyad ibn Ghanm**, som befann sig mellan Hijaz och Basra. Abu Bakr befallde honom att gå in i Irak från dess nordöstra del, börja vid al-Musaykh på gränsen till Levanten och fortsätta tills han nådde Khalids armé.

Abu Bakr skrev till Khalid och ‘Iyad att den som nådde **al-Hira** först skulle bli dess befälhavare. al-Hira var Iraks hjärta, nära persernas huvudstad al-Mada’in och strategiskt viktig för de muslimska styrkorna i Levanten.

Muslimerna samlade en armé på **12 000** och samlades i al-Ubulla. Khalid delade armén i tre delar:

- förtruppen under al-Muthanna
- en styrka under ‘Adi ibn Hatim al-Ta’i
- och han själv följde dem senare i al-Hudayr

Muslimerna, bland dem al-Muthanna, kämpade flera slag mot perserna, såsom:

- **Dhat al-Salasil**
- **al-Walaja**
- **Umm Ghushiya**

Vid erövringen av al-Hira belägrade al-Muthanna Ibn Buqaylas palats tillsammans med muslimerna.

al-Muthanna under Omar ibn al-Khattab

al-Muthanna lyckades behålla de områden muslimerna erövrat och befäste sig i al-Hira, men han vågade inte anfälla perserna med sin lilla styrka. Han reste därför till Medina för att be om förstärkning, men fann Abu Bakr döende.

Efter Abu Bakrs begravning kallade Omar folket att ansluta sig till al-Muthannas armé, men ingen svarade — araberna fruktade perserna. Han kallade dem i tre dagar utan resultat. Då talade al-Muthanna till folket och berättade om muslimernas segrar och persernas svaghet på grund av tronföljdskrig.

Abu Obayda al-Thaqafi var den första som anmälde sig. Sedan följde folk honom tills 1 000 män samlats. al-Muthanna återvände snabbt till al-Hira, och armén följde efter under Abu Obaydas ledning.

Flera slag utkämpades, såsom:

- **al-Namariq**
- **al-Saqatiyya**
- **Baqisyatha**

Muslimerna segrade i alla.

Efter muslimernas nederlag i **slaget vid al-Jisr** den 23 Sha‘ban år 13 AH började Omar samla trupper från alla stammar, även de som tidigare avfallit. Han samlade 4 000 soldater och skickade dem till Irak, medan perserna hade 70 000.

al-Muthanna ledde armén och mötte perserna vid **al-Buwayb**, där han besegrade dem och dödade många. Muslimerna återtog initiativet och förföljde perserna, och spred sig åter över Iraks svarta jord.

Källor

- Ibn al-Athir: *Asad al-Ghaba fi Tamyiz al-Sahaba*
- al-Baladhuri: *Futuh al-Buldan*
- Ibn al-Athir: *al-Kamil fi al-Tarikh*
- Ibn Hajar al-‘Asqalani: *al-Isaba*